

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1270/06
21.12.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić i Jovanke Kažić, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik advokat AB, protiv tuženog „BANKA“ AD - Filijala __, čiji je punomoćnik advokat BA, radi sticanja bez osnova, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Jagodini Gž. broj 1225/05 od 31.10.2005. godine u sednici održanoj 21.12.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJU SE presuda Okružnog suda u Jagodini Gž. broj 1225/05 od 31.10.2005. godine i presuda Opštinskog suda u Paraćinu P. broj 519/04 od 03.12.2004. godine u stavu 2. izreke, tako što se odbija kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca za isplatu zakonske zatezne kamate na dosuđeni iznos glavnog duga, a za period od 28.05.1997. godine do 12.05.2003. godine.

U preostalom delu revizija tuženog ODBIJA SE kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Paraćinu P. broj 519/04 od 03.12.2004. godine, ispravljene rešenjem istog suda od 30.05.2005. godine, stavom prvim izreke, usvojen je tužbeni zahtev tužioca i utvrđeno je da je potraživanje tuženog prema PPP „VV“, po ugovoru o kreditu broj 82/95 od 03.05.1995. godine namireno ugovorom broj 2/92 od 07.06.1999. godine kojim je izvršen otpis kaznene i zatezne kamate, naknade i drugih troškova i ugovorom broj 2/99 od 07.06.1999. godine kojim se otpisuje glavno potraživanje i pretvara u javni dug federacije, zaključen između tuženog i PPP „VV“ i izvršenjem po predmetu I. Broj I -176/96 pred Opštinskim sudom u Kragujevcu. Drugim stavom izreke tuženi je obavezan da tužiocu isplati 450.890,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 28.05.1997. godine pa do isplate, sve u roku od 15 dana. Poslednjim stavom izreke tuženi je obavezan da tužiocu naknadi troškove postupka od 50.382,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Jagodini Gž. broj 1225/05 od 31.10.2005. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv pravnosnažne presude donete u drugom stepenu tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP-a, Vrhovni sud je našao da je revizija delimično osnovana.

U postupku nema bitne povrede na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a ni povreda postupka na koje se ukazuje u reviziji, jer pobijana presuda sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama.

U postupku pred prvostepenim sudom je utvrđeno da je tužilac prilikom zaključenja ugovora o kreditiranju između tuženog i PPP „VV“ iz Jagodine, broj 82/95 od 03.05.1995. godine na iznos od 500.000,00 dinara, kao garanciju da će ovo preduzeće vratiti kredit sa svim kamatama i troškovima kredita, u korist tuženog uknjižilo založno pravo na svojim nepokretnostima k.p. broj aa GG, na kojima se nalazio mlin sa kompletnom mlinskom opremom. Između tuženog i pomenutog preduzeća zaključen je ugovor broj 2/99, dana 07.06.1999. godine, kojim je ugovoreno da se vrši otpis potraživanja koja se pretvaraju u javni dug federacije u korist korisnika kredita PPP „VV“ u ukupnom iznosu od 1.056.360,24 dinara, a na osnovu odluke generalnog direktora tuženog od 31.05.1999. godine, koja je doneta u skladu sa odredbom člana 9. Zakona o pretvaranju kredita odobrenih od banaka, nosiocima primarne poljoprivredne proizvodnje i turističke privrede u javni dug federacije. U postupku izvršenja pred Opštinskim sudom u Kragujevcu pod brojem I. I - 176/96, prodajom nepokretnosti hipotekarnog dužnika, ovde tužioca, a po predlogu ovde tuženog kao poverioca, doneto je rešenje 12.05.2003. godine kojim se iz iznosa od 450.890,00 dinara ostvarenog prodajom nepokretnosti ovde tužioca, namiruje poverilac, i to za deo glavnog potraživanja od 431.780,00 dinara i troškove izvršnog postupka od 19.110,00 dinara.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su osnovano zaključili da je tuženi namirio svoje potraživanje iz imovine tužioca, kao hipotekarnog dužnika, iako je kredit koji je osnov duga sa sporednim potraživanjima u vidu kaznene i zatezne kamate, naknade i drugih troškova pretvoren u javni dug federacije, zaključujući da je samim tim otpao pravni osnov za obaveze hipotekarnog dužnika, a ovde tužioca prema tuženom, iz kojih razloga je usvojen tužbeni zahtev tužioca kao u izreci prvostepene presude.

Razlozi revizije kojima se ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava nisu osnovani.

Zakon o pretvaranju kredita odobrenih od banaka nosiocima primarne poljoprivredne proizvodnje i turističke privrede u javni dug federacije („Službeni list SRJ“, broj 12/98), stupio je na snagu 14.03.1998.godine. Članom 1. ovog zakona propisano je da se Zakonom uređuju uslovi za pretvaranje svih kredita odobrenih iz potencijala banaka nosiocima primarne poljoprivredne proizvodnje, ribarstva i turističke privrede u javni dug federacije, a članom 3. istog zakona određeno je da osnovica za pretvaranje kredita u javni dug jeste knjigovodstveno stanje duga kod korisnika kredita, odnosno potraživanja banka, na dan 31.12.1997. godine. Prema članu 9. istog zakona banke su dužne da donesu odluke o otpisu potraživanja od korisnika kredita u iznosima koji odgovaraju knjigovodstvenom stanju iz člana 3. u roku od 15 dana od prijema obveznice od strane federacije. U skladu sa odredbama ovog zakona tuženi je 31.05.1999.godine doneo Odluku o otpisu potraživanja od korisnika kredita u skladu sa Zakonom, posle čega je, a po zahtevu korisnika kredita PPP „VV“ sa tuženom bankom zaključen i ugovor broj 2/99 dana 07.06.1999. godine, kojim se vrši otpis potraživanja po uzetim kreditima iz 1995. godine i ugovor pod istim brojem i datumom kojim je izvršen otpis kaznene i zatezne kamate, naknade i drugih troškova korisnika kredita, sve obračunato prema knjigovodstvenom stanju potraživanja iz potencijala tuženog na dan 31.12.1997. godine. Tuženi je i pored ovih činjenica i saznanja da je u međuvremenu stupio na snagu navedeni Zakon i da su sa korisnikom kredita zaključeni ugovori o otpisu potraživanja sa zateznim kamatama i drugim troškovima, od hipotekarnog dužnika, ovde tužioca, u izvršnom postupku naplatio deo potraživanja iz pomenutih ugovora o kreditu. Donošenjem, odnosno stupanjem na snagu ovog Zakona i zaključenjem pomenutih ugovora sa knjigovodstvenim stanjem od 31.12.1997. godine, otpao je osnov za naplatu dela otpisanog potraživanja u izvršnom postupku. Činjenica da je naplata izvršena u postupku izvršenja, na osnovu odluke suda, ne oslobađa tuženog obaveze da u smislu člana 210. ZOO, izvrši povraćaj tako naplaćenog iznosa. Navodima revizije da korisniku kredita nisu u celini otpisane kaznene i zatezne kamate, troškovi i naknade, po ugovorima o kreditu, osporava se utvrđeno činjenično stanje, iz kojih razloga se revizija ne može izjaviti.

Međutim, delimično su osnovani navodi revizije kojima se pobija odluka u delu koji se odnosi na dosuđenu kamatu. Prema članu 214. ZOO, kad se vraća ono što je stečeno bez osnova, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezna kamata, i to, ako je sticalac nesavestan, od dana sticanja, a inače od dana podnošenja zahteva. U situaciji kada su pomenutim Zakonom ugašene sve obaveze korisnika kredita, pretvaranjem u javni dug federacije i kada je to učinjeno i ugovorom koji je tuženi zaključio sa korisnikom kredita, okolnost da i pored toga, prinudnim putem vrši naplatu dela ugašenog potraživanja, tuženog čini nesavesnim. Iz tih razloga, saglasno navedenoj zakonskoj odredbi, tuženi ima platiti zateznu kamatu od dana sticanja, odnosno od 12.05.2003. godine, kako je i odlučeno u izreci ove presude. U preostalom delu tužbeni zahtev tužioca za isplatu kamate nije osnovan, pa je u tom delu pobijana presuda preinačena kao u izreci.

Na osnovu člana 405. i člana 407. stav 1. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

RR